

Szybka powtórka przed egzaminem...

Rozwiązania

Dzień

5.

Droga Ósmoklasistko, Drogi Ósmoklasisto,

cieszymy się, że poświęciliście czas na rozwiązanie zadań w dzisiejszym zestawie. Możecie teraz sprawdzić, czy odpowiedzi, których udzieliliście, są poprawne.

W **zadaniach zamkniętych**, tzn. takich, w których trzeba wybrać jedną z zaproponowanych opcji odpowiedzi, sprawa jest prosta – odpowiedź jest albo poprawna, albo błędna. Jeżeli wybrałeś(-aś) odpowiedź poprawną – doskonale! Jeżeli błędna – zastanów się, co Cię zmyliło. W tym zestawie zadań szczegółowo wyjaśniamy, nie tylko dlaczego dana odpowiedź jest poprawna, ale również – dlaczego pozostałe opcje są błędne. Przeczytaj te wyjaśnienia. Rozwiązując zadania (nie na egzaminie, ale przy okazji powtórek), staraj się postępować podobnie – zastanawiaj się i szukaj argumentów, które uzasadniają wybór jednej opcji odpowiedzi, a odrzucenie innych.

W **zadaniach otwartych**, tzn. takich, w których trzeba np. coś napisać, rozwiązać zadanie, uzupełnić luki, sprawa jest już dużo bardziej skomplikowana. W takich zadaniach, trochę jak w życiu, **nie ma jednej poprawnej odpowiedzi**. Na zadane pytanie można odpowiedzieć w różny sposób – można dobrać inne argumenty, wybrać inne lektury uzasadniające dane stanowisko, można nawet – na to samo zadanie – odpowiedzieć albo twierdząco, albo przecząco, o ile odpowiednio się obrane stanowisko uzasadni. Odpowiedzi, które podajemy w tym dokumencie, dlatego są oznaczone jako „**przykładowe** odpowiedzi”. Pamiętaj, że inne odpowiedzi, jeżeli są zgodne z warunkami zadania i są poprawne merytorycznie, też byłyby uznane. Dlatego, jeżeli możesz, poproś kogoś starszego – rodzica, nauczyciela, brata lub siostrę, jeżeli już np. studiują – aby przeczytali Twoje rozwiązanie i powiedzieli Ci, czy ich zdaniem odpowiedź jest poprawna. Jeżeli powiedzą, że nie – postaraj się ją poprawić: przeczytaj odpowiedź przykładową, napisz ją swoimi słowami, zastanów się, czy możliwe byłoby inne ujęcie tematu.

*Z pozdrowieniami**Zespół ekspertów CKE***Język polski****Wiązka 1.****Zadanie 1.****Poprawna odpowiedź**

PP

Wyjaśnienia

Zadanie sprawdza, czy umiesz wyszukiwać w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio. Przytoczony fragment tekstu dotyczy relacji pomiędzy Małym Księciem a różą zamieszkującą

jego planetę. Źródłem informacji o tym, jak bohaterowie traktują siebie nawzajem i co do siebie czują, są zarówno słowa narratora tekstu, jak i wypowiedzi Małego Księcia. Twoim zadaniem była uważna analiza tego, o czym opowiada bohater. Mały Książę zwierza się swojemu rozmówcy, co przeżywa, co czuje do róży i jak ona go traktuje: *Nie powinienem jej słuchać; Mój kwiat napełniał całą planetę swoją wonią, lecz nie umiałem się nim cieszyć; Nie potrafiłem jej zrozumieć*; Pierwsze zdanie jest zatem prawdziwe.

Aby ocenić prawdziwość drugiego zdania, należało wyszukać w komentarzach narratora i w słowach bohaterów informacji o tym, w jaki sposób róża pojawiła się na planecie Małego Księcia. Informacje te zostały zawarte w dwóch zdaniach rozpoczynających tekst: *Przybyła w postaci nasienia. Nie mogła znać innych planet*. Drugie zdanie jest zatem prawdziwe.

Zadanie 2.

Poprawna odpowiedź

PP

Wyjaśnienia

Zadanie sprawdza, czy znasz treść całego utworu. Aby rozstrzygnąć, czy pierwsze zdanie jest prawdziwe czy fałszywe, należało przypomnieć sobie znaczenie wątku pobocznego z opowieści o Małym Księciu – nieustannej walki bohatera z pędami baobabów rosnącymi na jego planecie. Mały Książę codziennie starał się je wyplenić w obawie, że z pędów wyrosną potężne drzewa, które rozsadać korzeniami niewielką planetę. Zdanie pierwsze jest więc prawdziwe.

Drugie zdanie odnosi się do przełomowego momentu podczas pobytu Małego Księcia na Ziemi. Gdy bohater po raz pierwszy odwiedził ogród pełen róż, przeżył rozczarowanie. Do tej chwili wierzył zapewnieniom róży, że jest ona jedynym takim kwiatem na świecie. Później jednak uświadomił sobie, że róża rosnąca na jego planecie jest wyjątkowa. Zdanie drugie jest więc prawdziwe.

Zadanie 3.

Przykładowa odpowiedź

Mały Książę opuścił swoją planetę, ponieważ irytowało go zachowanie róży. Chciał też znaleźć prawdziwego przyjaciela, ponieważ czuł się samotny.

Zadanie 4.

4.1. Należy wpisać cyfrę 2.

4.2. Przykładowa odpowiedź

Tytuł: *Zemsta*

Bohater: Papkin

Uzasadnienie: Sformułowanie to mogłoby być komentarzem do postaci Papkina. Bohater przechwalał się, że jest waleczny, mężny i odważny, opowiadał o swoich wygranych pojedynkach, a w rzeczywistości był tchórzem. Dowodem na to może być sytuacja przy murze, kiedy jako posłaniec schował się, gdyż nie chciał brać udziału w bójce.

Zadanie 5.

Poprawna odpowiedź

B

Wyjaśnienie

Zadanie sprawdza umiejętność z zakresu kształcenia językowego – znajomość części mowy. Aby udzielić poprawnej odpowiedzi, należało rozpoznać, że podkreślony wyraz pełni w tym wypowiedzeniu funkcję spójnika, który łączy zdanie nadrzędne z podrzędnym. Odpowiedź A nie jest poprawna, ponieważ zaimek zastępuje właściwą część mowy, np. rzeczownik, przymiotnik lub przysłówek. Niepoprawna jest również odpowiedź C, ponieważ przyimek jest częścią mowy, która najczęściej łączy się z rzeczownikami i określa relacje przestrzenne. Wyraz *aby* nie jest także przysłówkiem, ponieważ nie dookreśla wykonywanej czynności (np. *szybko, dobrze, ogromnie*) i nie odpowiada na pytania stawiane przysłówkom (jak? gdzie? kiedy?).

Zadanie 6.

Poprawna odpowiedź

B

Wyjaśnienia

Kolejne zadanie sprawdzające umiejętność z zakresu kształcenia językowego, tym razem – fonetyki, czyli nauki o głoskach. Wyraz, którego pisownia różni się od wymowy, to *kwiat*. W wyrazie tym sąsiadują ze sobą głoska bezdźwięczna *k* i głoska dźwięczna *w*. Ponieważ pierwsza głoska w wyrazie ma w nim pozycję najsilniejszą, to następna głoska w wyniku jej oddziaływania traci dźwięczność. W żadnym z pozostałych wyrazów nie występuje takie zjawisko.

Zadanie 7.

Poprawna odpowiedź

ABA

Wyjaśnienia

Zadanie bada umiejętność poprawnego pisania zgodnego z zasadami pisowni polskiej. Polega na uzupełnieniu podanych zdań:

- czasownikiem *wierzy*, którego pisownię przez *rz* uzasadnia wymiana na *r* w słowie *wiara*
- rzeczownikiem *wieży* (od wyraz *wieża* – budowla) zawierającym *ż* niewymienne.

Zadanie 8.

Przykładowe wypracowanie

Nikt z nas nie jest samotną wyspą. Żyjemy otoczeni bliskimi i znajomymi, którzy nas kochają, wspierają i potrzebują naszego wsparcia, ale i wśród takich ludzi, którym na co dzień jesteśmy obojętni. W życiu każdego z nas zdarzają się jednak wyjątkowe sytuacje, kiedy obcy,

a nawet wrogo nastawieni ludzie, okazują sobie szacunek. Są to sytuacje próby, wymagające od nas udowodnienia, że potrafimy poświęcić się dla drugiego człowieka.

W życiu bohaterów *Kamieni na szaniec* Aleksandra Kamińskiego momentem próby był wybuch II wojny światowej. W skrajnych warunkach zagrożenia życia harcerze z Szarych Szeregów mogli na siebie liczyć. Wspólnie organizowali akcje Małego Sabotażu, a w ich trakcie nigdy nie pozostawiali bierni wobec niebezpieczeństwa grożącego innym uczestnikom. Dowiedli tego po aresztowaniu Janka przez Niemców. Aresztowanie Rudego było momentem szczególnej próby dla jego przyjaciół i kolegów. Narażali oni własne życie, aby uratować życie Janka. Dzięki akcji pod Arsenalem Janek został uratowany, a wraz z nim inni więźniowie. Mimo że w kilka dni po zakończonej akcji Rudy i Alek zmarli, nikt z przyjaciół nie wątpił, że warto oddać życie dla przyjaciół i ojczyzny.

W sytuacji próby został także postawiony Bilbo Baggins, bohater książki *Hobbit, czyli tam i z powrotem*. Wprawdzie na początku z niechęcią zgodził się na udział w wyprawie z krasnoludami, ale z czasem zaprzyjaźnił się z nimi i udowodnił, że można na nim polegać. Zanim wędrowcy dotarli do Samotnej Góry, byli wielokrotnie więzieni, a to przez króla leśny elfów, a to przez wielkie pająki. W każdej z tych sytuacji spryt i odwaga Bilba pomogły wydostać się im z opresji. Bohater z narażeniem życia niósł pomoc przyjaciołom.

W takich sytuacjach przekonujemy się, czy możemy liczyć na pomoc innych. Najczęściej ci, którzy wspierają nas na co dzień, także w trudnych momentach okazują się godni zaufania i gotowi do niesienia nam pomocy.

Wiązka 2.

Zadanie 1.

Poprawna odpowiedź

B

Wyjaśnienie

Udzielenie poprawnej odpowiedzi zależało od uważnego przeczytania tekstu i wyciągnięcia wniosku na podstawie informacji w nim zawartych. W tekście tak opisano planetę, na którą przybył Mały Książę: *Całą jej przestrzeń zapełniały ogromne, różnobarwne i świecące tablice. Było ich tyle, że ledwie wystarczyło miejsca, żeby móc stąpać*. Okazuje się, że są to banery reklamowe, ponieważ człowiek w garniturze w kratkę i w krawacie, przedstawiając się Małemu Księciu, mówi o sobie: *No, no, nie będziesz chyba uczył starego specjalisty od reklamy, jak robi się reklamę*.

O tych kolorowych tablicach Mały Książę pomyślał: *To jeszcze gorsze od baobabów*, zatem odpowiedź D nie jest poprawna. O różach (odpowiedź A) nie ma mowy w tym tekście, natomiast tygrys (odpowiedź C) jest tylko jeden – należy do Małego Księcia. Opowieść człowieka od reklamy o dużej liczbie sprzedawanych tygrysów jest tylko jego przypuszczeniem.

Zadanie 2.

Poprawna odpowiedź

A

Wyjaśnienie

W tym zadaniu należało rozpoznać intencję pierwszej wypowiedzi bohatera tekstu, która brzmi: *Pozwól mi odgadnąć [...] Chciałbyś mieć wieszak na płaszcz przedłużony!* Rozmówca Małego Księcia jest natarczywy i usilnie próbuje go przekonać do zakupu niepotrzebnego przedmiotu. Jednym z argumentów, którym się posługuje, jest jego handlowe doświadczenie. Nie obchodzi go to, czego Mały Książę pragnie (odpowiedź B), nie chce także nawiązywać z nim bliższej relacji (odpowiedź C); za wszelką cenę próbuje osiągnąć zamierzony cel. Dowodzi to, że poprawną odpowiedzią jest *zainteresowanie chłopca ofertą kupna*.

Zadanie 3.

Poprawna odpowiedź

C

Wyjaśnienie

Na podstawie słów i zachowania człowieka w garniturze można wywnioskować, że Mały Książę interesuje go tylko jako nabywca jego produktów reklamowych. Wyznaje on zasadę: *Łatwiej sprzedać coś naprawdę bezużytecznego. Im więcej kurzu zbiera się na przedmiotach, tym bardziej ludzie je gromadzą.*

Człowiek w garniturze nie kieruje się współczuciem wobec chłopca ani nawet chęcią zdobycia sławy, zatem odpowiedzi A i B są niepoprawne. Natomiast informacja o zapotrzebowaniu na tygrysy (odpowiedź D) jest przewidywaniem bohatera, częścią jego planu biznesowego.

Zadanie 4.

Przykładowa odpowiedź

Baobaby zagrażały planecie Małego Księcia, dlatego musiał codziennie usuwać ich pędy. Nauczył się odróżniać te młode roślinki od innych krzewów, zanim urosły, a ich korzenie zaczęły wrastać w jego planetę. Baobab to potężne drzewo, które mogłoby rozsadzić planetę Małego Księcia swoimi korzeniami.